

blive besværede med denne Sag, saa erkender jeg det gerne. Det havde maaske været ønskeligt, om man havde sammenflettet den forrige Sag med denne, men jeg skal dog bemærke, at med Hensyn til en Sag, som er endogsaa i høj Grad i Skolens og Undervisningens Interesse, skulde jeg dog være tilbøjelig til at tro, at Skolemyndighederne vilde være gledere ved at give Oplysninger herom end om saa meget andet, man kunde finde Anledning til at spørge om. Over for den ærede Ordfører for Mindretallet, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), skønner jeg ikke rettere, end at det ingenlunde er lykkedes ham ved sine Bemærkninger at uddybe Afstanden mellem Flertallet og Mindretallet. Jeg skønner ikke rettere, end at vi i Virkeligheden ere ganske enige om, at det ikke er muligt at tilendebringe Loven i denne Rigsdagssamling, idet det ærede Mindretal ikke mindre end Flertallet ønsker, at der forud for Loven skal tilvejebringes nøjagtige Oplysninger om Børnearbejdets Omfang. Jeg tror, at det ærede Mindretal ogsaa maa være fuldkommen klar over, at naar Oplysningerne skulle betyde noget mere end de enkeltstaaende Oplysninger fra forskellige udvalgte Egne af Landet, som det ærede Medlem har tilvejebragt, og hvis Betydning jeg straks skal komme til, vil det tage en saadan Tid, at vi ikke ville kunne vente i nærværende Rigsdagssamling at tilendebringe Lovens Behandling. Jeg skønner derfor ikke rettere, end at han paa dette Punkt er ganske enig med Flertallet. De Oplysninger, han har fremsat, have interesseret os alle, ogsaa Ordføreren for Flertallet. Jeg antager, at den Betydning, man vil tillægge disse Bemærkninger, vil være den, at de ville udøve Indflydelse paa det høje Tings Medlemmer og stille dem velvilligere, om det er fornødent, over for Tanken om at indskrænke Børnearbejdet. Saa vidt glæder det ogsaa mig, at disse Oplysninger ere komne frem. Det mindre heldige ved saadanne Oplysninger er, at de fremtræde uden nøjere Kontrol, uden Lejlighed til nøjere Overvejelse. Hvad betyder f. Eks. det, at Arbejdstiden er 15 Timer? Eller hvorvidt er den Skole, i hvilken 75 pCt. af Børnene gaa paa Arbejde, en Undtagelse eller en Regel i den paagældende Egn? osv. osv. Det er noget, man efter en fremtidig omhyggelig Bearbejdelse af et eventuelt fra hele Landet indsamlet statistisk Materiale maa undersøge. Man kan ikke ubetinget bygge paa saadanne spredte Oplysninger

fra forskellige Kommuner i Landet. Jeg maa fremdeles hævde, at det ikke er bestridt fra nogen Side, at der ogsaa ude paa Landet blandt Landarbejderne kan finde Misbrug af Børnene Sted. Det er blevet sagt af flere ærede Medlemmer, der sammen med mig udgør Flertallet i denne Sag, og det er heller ikke blevet bestridt af det ærede Medlem fra Skjoldedelev (J. Nielsen), men et er, hvor stort dette Omfang er, og noget andet, om det vil være muligt ved nogen som helst Lovgivning at forebygge noget saadant, og et tredje, hvorvidt det Lovforslag, som er forelagt af det ærede Medlem og hans Partifæller, egner sig til at bøde derpaa, og overhovedet, hvorvidt det vil være muligt for vort Fædreland, hvad intet andet Land endnu har dristet sig at prøve paa. Jeg haaber, at der i de Antydninger, jeg tillod mig at fremsætte, maa kunne findes et praktisk Grundlag for et fremtidigt Arbejde paa denne Sag. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (Klausen) ved jo lige saa godt som jeg, at det er en overmaade let Sag — og det sagde han jo selv — at komme med smukke, varme og vistnok ogsaa fælte Udtalelser til Gunst for Børnene, medens det er en helt anden Sag at fremsætte Forslag til Love, som virkelig ville være effektive mod de Misbrug, man ønsker at hemme.

**Ellinger:** Ved denne Sags 1ste Behandling tillod jeg mig at fremhæve som en væsentlig Mangel ved Forslaget, at Spørgsmaalet om Børns erhvervsmæssige Beskæftigelse angik en Mængde forskellige Virksomheder, som vare af saa forskellig Natur, at man ikke burde i Lovgivningen fastsætte ensartede Bestemmelser derfor, og at der navnlig var visse Virksomheder, hvor man gjorde Uret mod Børnene ved at omgærde dem med strenge Tidsbestemmelser. Ligeledes tillod jeg mig at oplyse, at der fra Lærerstandens egen Side blev forberedt en Indsamling af et meget betydeligt Materiale til Belysning af den foreliggende Sag, og at det derfor vilde være rigtigt at afvente Resultatet af saadanne Undersøgelser, førend man skred til at lovgive paa dette Omraade. Det forekommer mig nu, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) ogsaa har indset Betydningen af dette sidste paa to Steder i sin Betænkning, dels hvor han taler om Nedsættelsen af en Kommission, som skulde foretage en saadan Undersøgelse, og dels, hvor han i Udvalget har fremsat Forslag om Indsam-